

Televizijsko obraćanje Pedija Ešdauna, specijalnog predstavnika Evropske unije i visokog predstavnika u BiH, građanima BiH

Dobro veče,

BiH se sada nalazi na odlučujućem dijelu svog puta ka miru i u vezi s tim večeras imam da vam saopštim četiri stvari.

Prvo, kada sam prije više od dvije godine preuzeo funkciju visokog predstavnika, Evropska unija me takođe imenovala za prvog specijalnog predstavnika Evropske unije u Bosni i Hercegovini. To je prije svega zbog činjenice da je BiH na putu prema Evropi.

Prelazimo iz ere Daytona na put prema Briselu, tako da ću ja u budućnosti, u sve većoj mjeri, djelovati u ulozi specijalnog predstavnika Evropske unije. Naravno, ja ću nastaviti i dalje da vršim svoje dužnosti vašeg visokog predstavnika, kao što sam to činio i do sada. A naši međunarodni partneri kao Sjedinjene Države, Kanada, Turska, Rusija, i drugi će nastaviti da igraju glavnu ulogu u Bosni i Hercegovini. Ali Evropa će imati sve više uticaja na naše aktivnosti i na smjer kojim moramo krenuti.

Drugo, Evropska unija će stoga sve više i više preuzimati vodeću ulogu ovdje. Kao što znate, juče su Bosnu i Hercegovinu posjetili Javier Solana i Jaap de Hoop Scheffer, generalni sekretar NATO-a, kako bi objasnili proces tranzicije u kojem će krajem ove godine snage SFOR-a biti zamijenjene novim evropskim snagama EUFOR-a, . To znači da će vojne snage NATO-

a, koje su nas iz ratnog stanja dovele u stanje mira od potpisivanja Daytonu, biti zamijenjene snagama predvođenim Evropskom unijom koje će nas štiti tokom naredne faze našeg puta.

Treće, zašto se sve ovo dešava i šta ovo znači za vas?

Pa, kratak odgovor bi bio da kako se promjene dešavaju u Bosni i Hercegovini i kako zemlja ide naprijed, mijenjaće se i karakter prisustva međunarodne zajednice ovdje.

Kako Bosna i Hercegovina iz stanja stabilizacije mira ide ka pridruživanju Evropi tako se i međunarodno prisustvo i uloga ovdje mora mijenjati.

NATO je došao ovdje da donese mir. Trebate samo pogledati zemlju danas da biste uvidjeli koliko su oni bili uspješni. Rat više ne predstavlja prvu prijetnju. Mnogo dugujemo NATO-u ali sada je počela nova faza.

I četvrto, pod Evropskom unijom, odnosno snagama Evropske unije u BiH, ova zemlja će i dalje biti apsolutno sigurna. Jedinice Evropske unije koje će zamijeniti NATO u decembru će i dalje garantovati mir i provoditi Dayton . U to možete biti sigurni. Ovo će biti jake snage, veoma nalik sadašnjim snagama SFOR-a i imaće približno isti broj vojnika. Zapravo, velika većina vojnika SFOR-a su već vojnici iz zemalja Evropske unije. Tako da mislim da nećete primijetiti neke velike razlike na terenu.

Snage Evropske unije i NATO-a će nastaviti da veoma blisko sarađuju na privođenju ratnih zločinaca pravdi, kao jednom od primjera. Ali uloga snaga Evropske unije će i prevazići okvire implementacije mira. Dopustite mi da vam dam jedan primjer. Snage Evropske unije će upotrijebiti rad Policijske misije Evropske unije u jačanju vladavine prava u BiH, a naročito u borbi protiv organiziranog kriminala. A za to postoji veoma opravdan razlog. Vaši kriminalci ovdje u jugoistočnoj Evropi su naši kriminalci u Evropskoj uniji. Evropski lopovi ne

poznaju granice. Oni koriste BiH i Balkan za krijumčarenje ljudi, droge, pa čak i oružja u Evropsku uniju. Stoga je sasvim razumno da se trebamo zajednički boriti protiv zajedničkog neprijatelja.

Evropske snage će takođe podržavati i evropske projekte pomoći – u iznosu od preko 200 miliona KM godišnje- na način koji može napraviti stvarne promjene i čvrsto dovesti ovu zemlju bliže Evropi. Cilj svih međunarodnih napora je jasan: da Bosna i Hercegovina nezaustavljivo krene putem učlanjenja u Evropsku uniju. Dolaskom EUFOR-a, uvjeren sam da Evropska unija ima sredstva i volju da vam pomogne na tom putu.

Mi ne možemo preći taj put umjesto vas. Vi to morate učiniti. Ali u mjesecima i godinama pred nama, mi u Evropi u sve većoj mjeri postajemo vaša destinacija i vaš partner.